

Wordt ook gepubliceerd in de BVDA nieuwsbrief jaargang 11 nr 1

Voor in de inhoudstafel:

Speciaal voor dit Jubileumnummer werd door twee gespecialiseerde advocaten een juridisch tweeluik samengesteld waarbij een overzicht gegeven wordt van de belangrijkste aspecten inzake de milieuvergunning en de bouwvergunning. In dit nummer werden enkele essentiële passages uit die bijdragen opgenomen. De integrale teksten zijn terug te vinden op onze website.

Artikel:

DE MILIEUVERGUNNING IN HET VLAAMSE GEWEST EEN OVERZICHT

INLEIDING

Met de inwerkingtreding van het Milieuvergunningsdecreet en het Vlarem I op 1 september 1991 werd een belangrijke stap gezet in de richting van een meer geïntegreerde vergunningverlening.

Omdat de algemene vergunningsprocedures in vorige edities van de Nieuwsbrief aan bod kwamen en ondertussen wellicht genoegzaam bekend zijn, wordt in dit nummer aandacht geschonken aan een aantal bijzondere procedures die in het Milieuvergunningsdecreet en Vlarem I geregeld worden.

INTEGRATIE EN AFSTEMMING VAN VERGUNNINGEN

De destijds geldende vergunningen die relevant waren vanuit het oogpunt van het milieuhygiënerecht werden dankzij het Milieuvergunningsdecreet en Vlarem I geïntegreerd in één milieuvergunning. Het betreft meer bepaald de exploitatievergunning, de lozingsvergunning, de vergunning tot bescherming van het grondwater tegen verontreiniging, de vergunning voor het verwijderen van afvalstoffen, de vergunning voor groeven en graverijen en de vergunning voor het houden van wedstrijden, test- en oefenritten, en het recreatief gebruik van motorvoertuigen en motorrijwielen. Bij Besluit van de Vlaamse regering van 12 januari 1999 werd ook de grondwaterwinningsvergunning in de milieuvergunning geïntegreerd. De vergunning op het capteren van oppervlaktewater en de diverse vergunningsstelsels in de sfeer van het natuurbehoud van de landschapsbescherming blijven voorlopig op zichzelf bestaan.

Over de doelstellingen en toepassingsgebied alsook de indeling van de inrichting in klassen en de klassieke vergunningsplicht (annex beroepsprocedure) wordt hier niet verder ingegaan. Wel wordt stilgestaan bij een aantal bijzondere procedures die geregeld worden in het Vlarem I, alsook bij de nog maar eens gewijzigde meldingsprocedure. De integrale tekst van deze bijdrage kan via de website van BVDA geraadpleegd worden.

BIJZONDERE PROCEDURES

a. Tijdelijke inrichtingen

Tijdelijke inrichtingen zijn vergunningsplichtige inrichtingen waarvan de exploitatie geen blijvende gevolgen heeft voor het leefmilieu en die in principe niet langer duren dan één

jaar, als het inrichtingen betreft die verband houden met een bouwwerk, en drie maanden in de andere gevallen. In concreto gaat het om inrichtingen die in de indelingslijst van bijlage 1 van het VLAREM I voorzien zijn van de letter T. Tijdelijke inrichtingen behoren tot de bevoegdheid van het *college van burgemeester en schepenen*, ongeacht de klasse waartoe zij behoren. Het college moet binnen een termijn van *twee maanden* - verlengbaar tot drie maanden - vanaf de dag waarop het heeft bevestigd dat het aanvraagdossier ontvankelijk en volledig is, uitspraak doen. Er dient *geen openbaar onderzoek* te worden ingesteld. De *verlenging* van de vergunning voor een tijdelijke inrichting moet uiterlijk twee maanden vóór het verstrijken van de vergunningstermijn van de lopende vergunning worden aangevraagd.

b. Inrichtingen die vergunnings- of meldingsplichtig worden na hun inbedrijfsstelling

De exploitant van een inrichting die na haar inbedrijfstelling *vergunningplichtig* wordt door aanvulling of wijziging van de indelingslijst moet, binnen *zes maanden* te rekenen vanaf de inwerkingtreding van die aanvulling of wijziging, een vergunningaanvraag indienen bij de overheid die bevoegd is ingevolge de nieuwe indeling. Er moet *geen openbaar onderzoek* worden georganiseerd. De exploitatie mag worden voortgezet tot een definitieve beslissing wordt genomen over de ingediende vergunningsaanvraag. Heeft de exploitant niet tijdig een aanvraag ingediend, dan moet de exploitatie worden stopgezet daags na de uiterste datum voor het indienen van de vergunningsaanvraag. Wat de inhoud van de vergunningaanvraag betreft, zijn twee belangrijke versoepelingen aan te stippen ten opzichte van een gewone vergunningsaanvraag: er dient geen uittreksel uit het kadastraal plan, noch een milieueffectrapport of veiligheidsrapport te worden toegevoegd. Verder is de aanvraag ook niet onderworpen aan dossiertaks. De vergunningverlenende overheid doet uitspraak *bij wege van akteneming*, geldend als vergunning voor een termijn van vijf jaar.

De exploitant van een niet als hinderlijk ingedeelde inrichting die na haar inbedrijfstelling *meldingsplichtig* wordt door aanvulling of wijziging van de indelingslijst moet, binnen *zes maanden* na de inwerkingtreding van die aanvulling of wijziging, van deze inrichting melding doen overeenkomstig de regels die gelden voor de melding van een inrichting van de derde klasse.

a. Verplaatsbare inrichtingen

Verplaatsbare inrichtingen zijn de door de Vlaamse regering aangeduide vergunningsplichtige inrichtingen die op tijdelijke basis mobiel inzetbaar zijn voor de behandeling van stoffen in een inrichting waar deze stoffen worden voortgebracht. Voor de verplaatsbare inrichtingen werd een bijzondere vergunningsprocedure gecreëerd. De Vlaamse regering bepaalt de inrichtingen waarvoor en de wijze waarop deze vergunning kan worden verkregen, alsook de termijn gedurende dewelke een verplaatsbare inrichting op dezelfde locatie inzetbaar is. Binnen een termijn van vier maanden vanaf de dag waarop zij heeft bevestigd dat het aanvraagdossier ontvankelijk en volledig is, doet de *Vlaamse regering* in eerste en laatste aanleg uitspraak over een vergunningsaanvraag voor een verplaatsbare inrichting, ongeacht de klasse van de inrichting. Er dient *geen openbaar onderzoek* te worden ingesteld. Het exploitatiegebied van een verplaatsbare inrichting strekt zich uit over het hele grondgebied van het Vlaamse Gewest. De eigenlijke exploitatie dient voorafgaandelijk te worden gemeld aan de burgemeester van de gemeente waar de exploitatie wordt gepland.

b. Wijziging van de vergunningsvoorwaarden

De bevoegde overheid kan steeds bij gemotiveerde beslissing, ambtshalve of op verzoek van de adviesverlenende overheidsorganen, van de exploitant en van de personen die hinder kunnen ondervinden, de door haar opgelegde vergunningsvoorwaarden wijzigen of aanvullen. Voor de wijziging van de vergunningsvoorwaarden geldt, behoudens in geval van ambtshalve beslissing, in wezen dezelfde procedure als voor het aanvragen van een vergunning, met weglating evenwel van het voorafgaand onderzoek van ontvankelijkheid en volledigheid en het openbaar onderzoek. Als het verzoek tot wijziging van de voorwaarden niet uitgaat van de exploitant, wordt deze door de bevoegde overheid hiervan bij ter post aangetekende zending in kennis gesteld binnen een termijn van tien kalenderdagen na ontvangst van het verzoek.

Tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen of de bestendige deputatie tot wijziging van de vergunningsvoorwaarden van kan binnen de *tien kalenderdagen* na de betekening van de beslissing of de bekendmaking beroep worden ingediend, respectievelijk bij de bestendige deputatie of de minister, die binnen de *twee maanden* na ontvangst van het beroep hierover uitspraak doet. Het beroep schorst de beslissing.

c. Afwijking van de algemene en sectorale milieuvorwaarden opgenomen in VLAREM II

De *Vlaamse minister van Leefmilieu* kan op schriftelijke aanvraag van de exploitant bij gemotiveerd besluit *individuele afwijkingen* toestaan op de algemene en sectorale voorwaarden van het VLAREM II, mits de aanvrager de beste beschikbare technieken toepast, en mits de belangen die worden beschermd op identieke wijze gewaarborgd blijven. De afwijking kan geen versoepeling inhouden van de in het VLAREM II bepaalde emissiegrenswaarden. De afwijking kan voor maximaal twintig jaar worden toegestaan. Zij vervalt bij het verstrijken van de geldigheidsduur van de milieuvergunning waarop zij betrekking heeft of van de milieuvergunning die op grond van de afwijking is verleend. De vergunningverlenende overheid kan in de milieuvergunning slechts die afwijkingen opnemen die vóór de datum van indiening van de vergunningsaanvraag waren toegestaan.

Het *College van Burgemeester en Schepenen* kan in bepaalde gevallen *individuele afwijkingen* toestaan op VLAREM II-bepalingen van toepassing op inrichtingen van derde klasse.

Afwijkingen voor een bepaalde sector of categorie van inrichtingen kunnen door de *Vlaamse minister van leefmilieu* worden toegestaan op vraag van organisaties vertegenwoordigd in de SERV of de MINA-Raad of op vraag van die raden. De met redenen omklede aanvraag moet ingediend worden bij de Minister die het advies inwint van de gewestelijke milieuvergunningscommissie en, tenzij de vraag uitgaat van bedoeld ra(a)d(en), de SERV en de MINA-Raad.

Vroeger met toepassing van het ARAB of het oorspronkelijke VLAREM II toegestane afwijkingen blijven geldig tot het einde van de vergunningstermijn overeenkomstig de voorwaarden in de afwijkingsbesluiten.

d. Vergunning op proef

Indien voor de exploitatie of verandering van een inrichting *geen bouwvergunning* is vereist, kan een milieuvergunning op proef worden verleend voor een termijn van tenminste zes maanden en *ten hoogste twee jaar*. Vóór het verstrijken van de proeftermijn neemt de bevoegde overheid een definitieve beslissing, na advies van de bevoegde overheidsorganen en zonder bijkomende formaliteiten. De procedure verschilt naar gelang de bevoegde

overheid de bestendige deputatie of het college van burgemeester en schepenen (in eerste aanleg) dan wel de Vlaamse minister of de bestendige deputatie (in beroep) is. De exploitatie mag worden voortgezet tot een definitieve beslissing, al of niet stilzwijgend, is genomen over de milieuvergunningaanvraag. Houdt deze definitieve beslissing een weigering in, en wordt hiertegen door de houder van de proefvergunning beroep aangetekend, dan heeft dit beroep schorsende werking.

e. Overname van de inrichting

Wordt een inrichting door een andere exploitant overgenomen, dan blijven de verleende vergunningen geldig voor de duur van de lopende vergunning. De overnemer moet de overname *vóór de datum van inwerkingtreding van de overname* melden bij de overheid die op het tijdstip van de melding overeenkomstig de aard en de klasse in eerste aanleg bevoegd is voor de overgenomen inrichting. De overheid bij wie de melding van overname wordt ingediend, moet nagaan welke lopende vergunningen van toepassing zijn op de voor overname gemelde inrichting. Zij *kan* hierover het advies inwinnen van AMINAL-Afdeling Milieuvergunningen. Zij *moet* het advies inwinnen van de VLM, wanneer de melding betrekking op de overname van een inrichting die vergund is voor één of meer van de subrubrieken 9.3. t.e.m. 9.8. en 28.2. van de indelingslijst.

De overheid stuurt aan de overnemer die de melding heeft gedaan een *schriftelijke ontvangstmelding*. Heeft de melding betrekking op de overname van een inrichting die vergund is voor één of meer van de subrubrieken 9.3. t.e.m. 9.8. en 28.2. van de indelingslijst, dan wordt in de ontvangstmelding een overzicht gegeven van de voor deze subrubrieken nog geldige vergunningen, met vermelding van de einddatum van de overeenkomstige vergunningstermijnen en van de totaal vergunde aantallen en soorten dieren alsook de vergunde hoeveelheid en soorten van mestopslag. In voorkomend geval wordt daarbij melding gemaakt van de inperkingen die van rechtswege zijn doorgevoerd ingevolge het Mestdecreet en zijn uitvoeringsbesluiten. De overnemer wordt slechts geacht in de rechten te zijn getreden van de exploitant voor de in de voormelde ontvangstmelding vermelde nog geldende vergunningen.

f. Ambtshalve herziening van sommige vergunningen

Milieuvergunningen die betrekking hebben op de lozing van gevaarlijke stoffen als bedoeld in Richtlijn 76/464/EEG in de oppervlaktewateren, de openbare riolen of de kunstmatige afvoerwegen voor regenwater en die in de indelingslijst onder rubriek 3.5. zijn aangeduid of die betrekking hebben op de directe of de indirecte lozing in grondwater van stoffen als bedoeld in Richtlijn 80/68/EEG, moeten, wat deze lozingen betreft, tenminste *om de vier jaar* aan een nieuw onderzoek worden onderworpen. Wanneer de termijn van de vergunning voor dergelijke lozing meer dan vier jaar overschrijdt, geschiedt het vierjaarlijks nieuw onderzoek van deze vergunning ambtshalve overeenkomstig de procedure van artikel 45 VLAREM I.

g. Ambtshalve toetsing en bijstelling van de vergunningsvoorwaarden voor GPBV-installaties

De vergunningsvoorwaarden voor de GPBV-installaties moeten *geregeld* door de bevoegde overheden worden getoetst en, zo nodig, ambtshalve, overeenkomstig de procedure vermeld in artikel 45 VLAREM I, worden bijgesteld. Voor de bestaande GPBV-installaties moet een eerste toetsing uiterlijk vóór 30 oktober 2007 gebeuren. Een toetsing moet *in ieder geval* plaatsvinden, als 1) de door de installatie veroorzaakte

verontreiniging van die aard is dat de bestaande emissiegrenswaarden in de vergunning gewijzigd of nieuwe emissiegrenswaarden opgenomen moeten worden, 2) belangrijke veranderingen in de beste beschikbare technieken een significante beperking van de emissies zonder buitensporige kosten mogelijke maken, 3) bedrijfsveiligheid van het proces of de activiteit de toepassing van andere technieken vereist, 4) nieuwe wettelijke bepalingen dit vereisen.

h. Hernieuwing van de vergunning

De *hernieuwing* van een vergunning moet tussen de achttiende en de twaalfde maand vóór het verstrijken van de lopende vergunning bij de bevoegde overheid worden aangevraagd. De exploitatie van een inrichting die het voorwerp uitmaakt van een *tijdig* ingediende hernieuwingsaanvraag mag worden voortgezet tot over deze aanvraag een definitieve beslissing is genomen. Heeft de exploitant de hernieuwingsaanvraag *niet tijdig* ingediend, dan dient de exploitatie bij het verstrijken van de lopende vergunning te worden stopgezet, tenzij vóór het verstrijken van de termijn van de lopende vergunning een nieuwe vergunning werd bekomen.

De milieuvergunning voor de verdere exploitatie kan ook vroeger worden aangevraagd wanneer een *overname* van de vergunde inrichting door een andere exploitant is gepland of wanneer de exploitant een *belangrijke verandering* van de vergunde inrichting beoogt. In dit laatste geval moet de milieuvergunningsaanvraag zowel betrekking hebben op de verdere exploitatie van de delen van de inrichting die verder in exploitatie blijven als op de geplande verandering.

DE MELDINGSPROCEDURE

Inrichtingen van de derde klasse die samen met inrichtingen van de eerste of tweede klasse een *milieutechnische eenheid* vormen, kunnen gemeld worden via opname in de vergunningsaanvraag of opname in de mededeling van verandering of via een aparte melding aan *de in eerste aanleg bevoegde overheid voor die inrichting van eerste of tweede klasse*. Andere inrichtingen van derde klasse moeten gemeld worden bij het *college van burgemeester en schepenen*. In de twee laatstgenoemde gevallen dient de melding te gebeuren door middel van een meldingsformulier, dat kan worden bekomen bij het gemeentebestuur.

Het college van burgemeester en schepenen resp. de overheid die in eerste aanleg bevoegd is voor de vergunningsplichtige inrichting die samen met de derdeklasse-inrichting een milieutechnische eenheid vormt, neemt *akte* van de meldingen. De burgemeester schrijft de ontvangen meldingen in een register in. Gebeurt de aktename door de bevoegde vergunningverlenende overheid, dan wordt de aktename op dezelfde wijze bekendgemaakt als de milieuvergunning die voor de milieutechnische eenheid werd verleend.

De exploitatie mag worden aangevat of de verandering mag worden begonnen, daags nadat de melding is geschied, op voorwaarde dat voldaan is aan het *algemeen inplantingsvoorschrift* voor inrichtingen van de derde klasse, vastgesteld in het artikel 4.1.1.1. van VLAREM II. Deze voorwaarde impliceert dat een inrichting van de derde klasse in principe slechts mag worden geëxploiteerd indien de inplantingsplaats verenigbaar is met de algemene en aanvullende stedenbouwkundige voorschriften zoals vastgesteld in het goedgekeurde gewestplan of een ruimtelijk uitvoeringsplan of in een ander plan van aanleg.

De aktename van de melding is geen voor annulatie vatbare administratieve rechtshandeling.

Isabelle LARMUSEAU, advocaat Larmuseau, De Smedt & Roelandts, assistent Centrum voor Milieurecht (U.Gent)